

›aktuality.sk

—KAUZY 2021

Vďaka podpore našich čitateľov môžeme odhaľovať prešľapy mocných.

Prispejte na tvorbu nezávislej žurnalistiky a čítajte faktami overené informácie. Váš finančný príspevok nám umožní poskytovať bezplatný obsah aj pre ľudí, ktorí si ho nemôžu sami dovoliť.

viac informácií
www.aktuality.sk/plus

Aktuality.sk takmer
bez reklám

Zľavy na knihy
v našom e-shope

Prispievajte do
diskusí

Neblokovaný
prístup

Podpora
demokracie

VOĽTE HLAVOU

Pár týždňov som premýšľal, čo je najväčšou kauzou roka 2021. Možností bolo viacero.

Vojna v bezpečnostných zložkách, pád vlády Igora Matoviča, vydieračská politika Borisa Kollára, Slovensko ako práčka peňazí pre dépeháčkarov či exsiskárov, použitie paragrafu 363 pri vyšetrovaniach kauzy Gorila alebo podozrení z korupcie exšéfa SIS Vladimíra Pčolinského, nahrávky z konšpiračnej chaty...

Každá z tých káuz by vo fungujúcej parlamentnej demokracii znamenala politické zemetrasenia. Padali by hlavy.

Na Slovensku sa až na pár výnimiek nestalo nič. Zvykli sme si, že žijeme v krajine káuz.

Aj preto považujem za najväčšiu kauzu roka 2021 to, ako parlamentné politické strany a ich predsedovia (ne)slúžili štátu a jeho občanom.

Považujem za nehorázny škandál, že povýšili vlastné politické, mocenské a biznisové záujmy nad verejný záujem. Doviedli krajinu do situácie, keď značná časť ľudí odmietala očkovanie proti koronavírusu a nerešpektovala opatrenia, ktoré mali zabrániť masívnemu šíreniu ochorenia, preplneným nemocniciam a umieraniam.

Účet je katastrofálny. Vyše 15 000 mŕtvych, nedôvera v štát, inštitúcie, vo vedu a fakty. K tomu treba pripočítať celospoločenskú frustráciu, hnev a rozdelené rodiny.

Kde sú sľubované reformy? Kde je spravodlivý a právny štát, ktorý chráni občanov?

Vládne strany robia množstvo chýb. Nebývalé a neospravedlniteľné množstvo chýb. Opozícia ponúka ešte horšie riešenia. Či presnejšie žiadne riešenia. Len vlny útokov. Naši zástupcovia vo vláde, v parlamente, koalícii aj opozícii vytvorili populistické politické bojisko, kde na seba vulgárne pália klamstvami, konšpiráciami, vyhrážkami.

Akákoľvek kríza sa stáva nevládnuteľnou, pretože jej vlastne nemá kto čeliť.

Na záver by malo nasledovať nejaké riešenie. Svetlo na konci tunela. Žiaľ, sklamaním vás. Nevidím ho.

Hoci možno by sa jedno našlo: pri čítaní ročenky Kauzy 2021 skúste popremýšľať, či by nebolo vo voľbách múdrejšie hlasovať rozumom a nie srdcom alebo pod tlakom emócií.

Peter Bárty
šéfredaktor Aktuality.sk

TERČE KAJÚCNIKOV

SLOVENSKO
AKO ČISTIČKA

SPRÁVALI SME SA
AKO BOHOVIA

O PARAGRAFE
363 NIE JE VEĽKÁ
DEBATA

374 DNÍ S IGOROM

ZAKLIATE
TATRANSKÉ
STRIEBRO

NIKAM NEODIŠIEL

TEN LEPŠÍ SMERÁK

KTO Z KOHO

OBSAH

- 6** Terče kajúcnikov
- 14** Chalupári zo Súmračnej
- 18** Najprv úradník, potom boháč
- 24** Slovensko ako čistička
- 28** Správali sme sa ako bohovia
- 36** Dve cesty
- 40** Konkurzný mág
- 44** Špeciálny odsúdený
- 48** O paragrafe 363 nie je veľká debata
- 56** 374 dní s Igorom
- 60** Nepoučiteľní
- 64** Štátne IT prešľapy
- 68** Drahá nevesta
- 70** Inflačná pandémia
- 74** Zakliate tatranské striebro
- 78** Nikam neodišiel
- 80** Ten lepší smerák
- 84** Veľké ucho
- 86** Korupcia je náš samozrejmy svet
- 90** Kto z koho

»aktuality.sk

Šéfredaktor: Peter Bárty

Hlavný editor: Miroslava Sojková

Editori: Ivana Hečková, Jana Paulovská

Fotoeditor: Miroslava Sojková

Autori: Annamária Dömeová, Filip Hanker, Laura Kellöová, Tomáš Kyseľ, Marek Nemec, Martin Odkladaľ, Magdaléna Paluchová, Peter Sabo, Martin Sliz, Ján Trangel, Martin Turček, Marek Vagovič, Monika Vatrátová

Fotografi: David Ištók, Branislav Wáclav

Grafici: Roman Kovár, Martin Kovár

Infografiky: Roman Kovár, Martin Žubor

Jazyková korektorka: Denisa Dovičovičová

Obchod: Katarína Bartošová

katarina.bartosova@ringieraxelspringer.sk

Marketing: Tomáš Gašpírik

tomas.gaspierik@ringieraxelspringer.sk

Martin Kuchta

martin.kuchta@ringieraxelspringer.sk

Vydavateľ: Ringier Axel Springer Media, s. r. o.

Prievozská 14, 821 09 Bratislava, IČO: 53708792

Generálni riaditelia: Peter Hollý, Michal Maruška

Distribúcia v SR:

MEDIAPRINT-KAPA PRESSEGROSSO, a. s.

Stará Vajnorská 9, P.O. BOX 21

Tlač: NEOGRAFIA, a. s.

Sučianska 39A, 038 61 Martin-Priekopa

EAN: 9788089854271

ISBN: 978-80-89854-27-1

Autorské práva sú vyhradené, vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov zverejnených v tomto vydaní si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov, ako aj verejné rozširovanie rozmnoženiny týchto článkov v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona. Publikovanie alebo akékoľvek iné formy ďalšieho šírenia obsahu magazínu Kauzy 2021 sú bez písomného súhlasu vydavateľa zakázané.

**ringier
axel springer**

Ľudovít Makó

Bernard Slobodník

TERČE KAJÚCNIKOV

PROTI KOMU VYPOVEDAJÚ SVEDKOVIA NAJZÁVAŽNEJŠÍCH KÁUZ.

Vysokopostavení funkcionári aj radoví úradníci. Policajné špičky, elitní vyšetrovatelia, bývalí tajní či ďalšie osoby z prostredia bezpečnostných zložiek. Majitelia miliónových firiem profitujúcich zo štátu. Aj tak vyzerá zoznam svedkov najzávažnejších káuz, ktorých spoločným menovateľom je korupcia a zneužívanie systému v prospech našich ľudí.

Mená ako Ľudovít Makó, Bernard Slobodník, František Imrecze alebo Michal Suchoba spája jedno: v minulosti prekročili zákony a vzali či dali úplatok s cieľom obohatiť sa. Väčšina vrátane známych mien však začala svedčiť proti bývalým kumpánom až potom, ako skončila v rukách polície. Na jednej strane pomohli de-

maskovať skorumpovaný systém a odkryli detaily, ktoré by polícia bez ich ochoty spolupracovať zrejme nikdy nezískala. Na druhej strane hrali či stále hrajú o čo najnižší trest. Ti, ktorí už spoznali cenu za prekročenie zákona, pritom vyviazli s miernejšími trestami a väčšinou bez povinného pobytu za mrežami.

PIŤOVCI AJ KYSELINÁRI

Inštitút spolupracujúceho obvineného patrí medzi legitímne nástroje využívané pri objasňovaní závažnej trestnej činnosti, ako sú napríklad korupcia či organizovaný zločin. Na Slovensku platí od decembra 2003 a osvedčil sa vo viacerých známych kauzách. Svedectvá spolupra-

cujúcich obvinených, verejnosti známych ako „kajúcnici“, už pomohli dostať pred súd členov mafiánskych skupín piťovcov, sýkorovcov, takáčovcov alebo beštiálny gang kyselinárov, ktorý rozpúšťal obeť v kyseline. Kým zločinci putovali za mreže alebo stoja pred súdom, tzv. kajúcnici vyviazli spravidla s miernejším trestom alebo získali úplnú beztrestnosť.

Za dôležité informácie a dôkazy vedúce ku svedčeniu páchateľa závažnej trestnej činnosti môže totiž prokurátor navrhnúť miernejší trest alebo odložiť trestné stíhanie. Podmienkou je, aby záujem spoločnosti na objasnení prevyšoval záujem na trestnom stíhaní kajúcnika za skutok, z ktorého je obvinený.

František Imrecze

Daniel Čech

Foto: Aktuality.sk, TASR

„Spolupráca so spolupracujúcim obvineným je namieste vtedy, ak majú orgány činné v trestnom konaní výrazne sťažené objasnenie trestnej činnosti alebo dokonca, ak trestnú činnosť nemôžu bez jeho spolupráce a výpovede objasniť,“ vysvetlil odborník na trestné právo Miloš Deset z Právnickej fakulty Trnavskej univerzity.

BOSOM NEPOMÔŽE

Platí pritom, že nie každý páchatel' sa môže stať tzv. kajúcnikom, ktorý získa za rozkrývanie zločinov miernejší trest alebo sa mu dokonca vyhne. Zákony vylučujú, aby mohli inštitút spolupráce a jeho výhody využívať organizátori či objednávateľia zločinov. Bosovia či hlavní zosnovatelia tak nezískajú bez-trestnosť ani po priznaní.

„Osobne považujem za jednoznačné, že napĺňanie účelu vzťahu medzi kajúcnikom a štátom je možné len vtedy, ak je trestná činnosť kajúcnika typologicky nižšej závažnosti než tá, ktorú pomáha odhaľovať a usvedčovať. To má základ

práve v bazálnych princípoch a účele trestného konania ako celku,“ upozornil profesor trestného práva a advokát Tomáš Strémy.

Na mieste je aj diskusia o dôveryhodnosti spolupracujúcich obvinených, ktorých zvyknú najhlasnejšie spochybňovať práve tí, ktorých sa svedectvá tzv. kajúcnikov týkajú.

Krajský súd v Bratislave v júli tohto roka pri jednom z rozhodnutí skonštatoval, že na jednej strane sa nemôže odmietať či ignorovať spolupráca obvineného alebo svedka len preto, že ide o kajúcnika s možnými výhodami. Na strane druhej však podľa súdu platí, že jeho výpoveď nemožno automaticky považovať za pravdivú. „Výpoveď kajúcnika je nutné dôsledne (obozretné) posudzovať (preverovať a hodnotiť), a to nielen samostatne, ale aj v spojení s inými dôkazmi vykonanými v danom trestnom konaní,“ stojí v rozhodnutí súdu.

Laura Kellöová
Annamária Dömeová

TOP KAUYZ

► Kauza Božie mlyny

Spustila prakticky všetky veľké policajné akcie. Vyplývala z vyšetrovania mafiánskej skupiny takáčovcov. Vo väzbe skončili postupne exšéf daňových kriminalistov Ľudovít Makó, bývalý siskár obchodujúci s pohonnými hmotami František Böhm (vo februári 2021 spáchal samovraždu na chate v Plaveckom Štvrtku), dnes už bývalý špeciálny prokurátor Dušan Kováčik neprávoplatne odsúdený na 14 rokov a niekdajší zástupca šéfa policajných odposluchov Norbert Paksi, ktorý sa neskôr priznal ku korupcii a vynášaniu informácií. Súd mu vymeral trest päť rokov a prepadnutie majetku. Makó, Böhm aj Paksi začali spolupracovať s políciou. Z ich výpovedí vyplývali akcie Očistec, Judáš a Mýtnik.

ĽUDOVÍT MAKÓ

FUNKCIA:

bývalý šéf Kriminálneho úradu finančnej správy (nominant Smeru-SD)

OBVINENIA:

zo spolupráce so zločineckou skupinou takáčovcov, z obmedzovania osobnej slobody, vydierania, v kauze Očistec ako člen Bödörovho komanda, z korupcie

PROTI KOMU VYPOVEDAL:

› v kauze Božie mlyny proti expolicajtovi Norbertovi Paksimu, bývalému špeciálnemu prokurátorovi Dušanovi Kováčikovi, Františkovi Böhmovi

Norbert Paksi

Dušan Kováčik

František Böhm

› v kauze Očistec proti Norbertovi Bödörovi, Tiborovi Gašparovi, Petrovi Hraškovi, Róbertovi Krajmerovi, Mariánovi Zetochovi, Bernardovi Slobodníkovi

Norbert Bödör

Tibor Gašpar

Peter Hraško

Róbert Krajmer

Marián Zetocha

Bernard Slobodník

› v kauze Mýtnik proti Františkovi Imreczemu, Michalovi Suchobovi, Martinovi Fleischerovi, Štefanovi Poláčkovi

František Imrecze

Michal Suchoba

Martin Fleischer

Štefan Poláček

› v kauze Dobytkár proti Ľubomírovi Partikovi a Norbertovi Bödörovi

Ľubomír Partika

Norbert Bödör

› v kauze Judáš proti Ladislavovi Vičanovi, Petrovi Gašparovičovi

Ladislav Vičan

Peter Gašparovič

› v kauze siskárov proti Vladimírovi Pčolinskému, Borisovi Beňovi, Zoroslavovi Kollárovi

Vladimír Pčolinský

Boris Beňa

Zoroslav Kollár

BERNARD SLOBODNÍK

FUNKCIA:

bývalý šéf národnej jednotky finančnej polície NAKA

OBVINENIA:

v kauze Očistec je obvinený z prijímania úplatkov aj z podplácania; obvinený je aj v rámci zločineckej skupiny Bödörovo komando

PROTI KOMU SVEDČÍ:

› v kauze Očistec vypovedá proti bývalým kolegom z vedenia polície Tiborovi Gašparovi, Petrovi Hraškovi či Róbertovi Krajmerovi; opisuje fungovanie mafie v polícii pod vedením Norberta Bödöra; svedčí aj v korupčnom prípade, kde sú obvinení Dušan Kováčik a Peter Košč; usvedčil exriaditeľa policajnej inšpekcie Adriána Szabóa; opísal korupciu v prípade Štefana Žigu

Tibor Gašpar

Peter Hraško

Róbert Krajmer

Norbert Bödör

Dušan Kováčik

Peter Košč

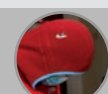

Adrian Szabó

Štefan Žiga

› v kauze Judáš vypovedal proti Mariánovi Kučerovi

Marián Kučerka

DANIEL ČECH

FUNKCIA:

viceprezident finančnej správy

OBVINENIA:

v kauze Judáš bol obvinený z poberania finančného paušálu od Františka Böhma; v kauze Mýtnik je obvinený za 200-tisícový úplatok od Františka Imreczeho

TREST:

k úplatkom od Böhma sa priznal, súd mu už schválil dohodu o vine a treste, dostal trojročnú podmienku a peňažný trest vo výške 30-tisíc eur

PROTI KOMU VYPOVEDAL:

› v kauze Judáš potvrdil rozdeľovanie peňazí od Böhma pre Norberta Paksiho a Milana Lučanského

František Böhml

Norbert Paksi

Milan Lučanský

› v kauze Mýtnik svedčil proti Františkovi Imreczemu, Michalovi Suchobovi a Jozefovi Brhelovi

František Imrecze

Michal Suchoba

Jozef Brhel

› po akcii Mýtnik 3 dodatočne priznal aj prijatie peňazí od Františka Imreczeho; vo svojich výpovediach spomína aj Petra Pellegriniho, ten však nie je obvinený

František Imrecze

Peter Pellegrini

FRANTIŠEK IMRECZE

FUNKCIA:

bývalý šéf Finančnej správy SR (nominant Smeru-SD)

OBVINENIA:

z korupcie, zo spolupráce so zločineckou skupinou pri finančnej správe (Brhel a spol.), zneužitia právomoci verejného činiteľa, z machinácií pri verejnom obstarávaní veľkých IT zákaziek na finančnej správe

PROTI KOMU SVEDČÍ:

› v kauze Mýtnik proti Jozefovi Brhelovi, Michalovi Suchobovi, Danielovi Čechovi, Lenke Wittenbergerovej, Petrovi Kažimírovi, Radkovi Kurucovi, oligarchovi Miroslavovi Výboho, Petrovi Pellegrinimu, Denise Židovej, Kornélii Černej, Jane Rovčaninovej

Jozef Brhel

Michal Suchoba

Daniel Čech

Radko Kuruc

Miroslav Výboh

Peter Pellegrini

Denisa Židová

Kornélia Černá

Jana Rovčaninová

Lenka Wittenbergerová

Peter Kažimír

MICHAL SUCHOBA

FUNKCIA:

podnikateľ v IT biznise

OBVINENIA:

z korupcie, machinácií pri verejnom obstarávaní na finančnej správe osobne alebo sprostredkované podplácal úradníkov, aby jeho IT firma bola úspešná v štátnom biznise

PROTI KOMU SVEDČÍ:

› v kauze Mýtnik proti Jozefovi Brhelovi, Danielovi Čechovi, Lenke Wittenbergerovej, Petrovi Kažimírovi, Radkovi Kurucovi, oligarchovi Miroslavovi Výboho, Petrovi Pellegrinimu, Denise Židovej, Kornélii Černej, Jane Rovčaninovej

Jozef Brhel

Peter Kažimír

Daniel Čech

Radko Kuruc

Miroslav Výboh

Peter Pellegrini

Denisa Židová

Kornélia Černá

Jana Rovčaninová

Lenka Wittenbergerová